

Allmän studieplan för utbildning på forskarnivå i Kost- och Måltidsvetenskap

Syllabus for the PhD program in Food, Nutrition and Meal Science

Omfattning: 240 högskolepoäng/120 högskolepoäng

Examen: Filosofie doktorsexamen/filosofie licentiatexamen

Nivå tillhörighet: Forskarnivå

Fastställande: 2019-09-24 (beslut fattat av rektor om inrättande av ämne inklusive allmän studieplan)

Ikraftträdande: 2020-01-01

Ansvarig instans: Samhällsvetenskapliga fakulteten

1 Mål för utbildningen

1.1 Doktorsexamen

För doktorsexamen ska, enligt examensordningen, doktoranden

Kunskap och förståelse

- visa brett kunnande inom och en systematisk förståelse av forskningsområdet samt djup och aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av forskningsområdet, och
- visa förtrogenhet med vetenskaplig metodik i allmänhet och med det specifika forskningsområdets metoder i synnerhet.

Färdighet och förmåga

- visa förmåga till vetenskaplig analys och syntes samt till självständig kritisk granskning och bedömning av nya och komplexa företeelser, frågeställningar och situationer,
- visa förmåga att kritiskt, självständigt, kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar samt att planera och med adekvata metoder bedriva forskning och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och att granska och värdera sådant arbete,
- med en avhandling visa sin förmåga att genom egen forskning väsentligt bidra till kunskapsutvecklingen,
- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt med auktoritet presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt,
- visa förmåga att identifiera behov av ytterligare kunskap, och
- visa förutsättningar för att såväl inom forskning och utbildning som i andra kvalificerade professionella sammanhang bidra till samhällets utveckling och stödja andras lärande.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- visa intellektuell självständighet och vetenskaplig redlighet samt förmåga att göra forskningsetiska bedömningar, och
- visa fördjupad insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används.

1.2 Licentiatexamen

För licentiatexamen ska, enligt examensordningen, doktoranden

Kunskap och förståelse

- visa kunskap och förståelse inom forskningsområdet, inbegripet aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av detta samt fördjupad kunskap i vetenskaplig metodik i allmänhet och det specifika forskningsområdets metoder i synnerhet.

Färdighet och förmåga

- visa förmåga att kritiskt, självständigt, kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar, att planera och med adekvata metoder genomföra ett begränsat forskningsarbete och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och därigenom bidra till kunskapsutvecklingen samt att utvärdera detta arbete,
- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt klart presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt, och
- visa sådan färdighet som fordras för att självständigt delta i forsknings- och utvecklingsarbete och för att självständigt arbeta i annan kvalificerad verksamhet.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- visa förmåga att göra forskningsetiska bedömningar i sin egen forskning,
- visa insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att ta ansvar för sin kunskapsutveckling.

2 Behörighet och förkunskapskrav

För att bli antagen till utbildning på forskarnivå krävs det att sökanden har grundläggande behörighet och den särskilda behörighet som fakultetsnämnden kan ha föreskrivit, och bedöms ha sådan förmåga i övrigt som behövs för att tillgodogöra sig utbildningen (HF 7 kap 35 §).

2.1 Grundläggande behörighet

Grundläggande behörighet har den som har avlagt en examen på avancerad nivå, fullgjort kursfordringar om minst 240 högskolepoäng (hp), varav minst 60 hp på avancerad nivå, eller på något annat sätt inom eller utom landet förvärvat i huvudsak motsvarande kunskaper. Fakultetsnämnden får

UMEÅ UNIVERSITET

för en enskild sökande medge undantag från kravet på grundläggande behörighet, om det finns särskilda skäl (HF 7 kap 39 §).

2.2 Särskild behörighet

För att uppfylla kravet på särskild behörighet att antas till utbildning på forskarnivå i Kost- och Måltidsvetenskap krävs att den sökande har fullgjort kursfordringar om minst 90 hp i ämnet kost- och måltidsvetenskap, kostvetenskap, dietetik, hem- och konsumentkunskap eller måltidskunskap. Särskild behörighet har också den som i annan ordning inom eller utom landet förvärvat motsvarande kunskaper.

3 Urval och bedömningskriterier

Urval bland sökande som uppfyller behörighetskraven ska göras med hänsyn till följande bedömningsgrunder:

- Förmåga att tillgodogöra sig utbildningen
- Tidigare studieresultat
- Kvaliteten på inskickad forskningsplan/-skiss, i förekommande fall relaterad till institutionens forskningsprofiler

Följande bedömningsgrunder tillämpas vid prövning av förmågan att tillgodogöra sig utbildningen:

- Analytisk förmåga
- Kommunikativ förmåga skriftligt och muntligt
- Kritisk förmåga
- Självständighet
- Prestationer inom givna tidsramar

Enbart det förhållandet att en sökande bedöms kunna få tidigare utbildning eller yrkesverksamhet tillgodoräknad för utbildningen får dock inte vid urval ge sökanden företräde framför andra sökande (HF 7 kap. 41 §).

En student med annan finansiering än anställning som doktorand får antas endast om hans eller hennes meritering bedöms vara minst jämförbar med meriteringen hos sökande som kommer ifråga för doktorandanställning.

4 Beslut om antagning till utbildning på forskarnivå

I normalfallet avslutas utbildning på forskarnivå med doktorsexamen. Licentiatutbildningen riktar sig huvudsakligen till personer som är yrkesverksamma och som vill kompetensutveckla sig med en utbildning på forskarnivå.

4.1 Beslut om antagning till doktorsexamen

Beslut om antagning till utbildning på forskarnivå med doktorsexamen som slutmål fattas av prefekten efter förslag från institutionens beredningsorgan för forskarutbildningsfrågor. Finansieringsplanen ska godkännas av dekan innan prefekten fattar beslut i ärendet.

UMEÅ UNIVERSITET

Ansökan om tillgodoräknande av tidigare utbildning görs i samband med antagning och studietiden minskas med motsvarande tillgodoräknade poäng. Vid ansökan om tillgodoräknande av 61 hp eller mer bereds ärendet av fakultetens forskningskommitté och beslut fattas av dekanen.

4.2 Beslut om antagning till licentiatexamen

Beslut om antagning till utbildning på forskarnivå med licentiatexamen som slutmål fattas av dekanen och får endast ske när den sökande skriftligen begär detta. Samtidigt med beslut om antagning fastställer dekanen den finansiering av utbildningen som planeras.

5Handledning

I samband med antagning till forskarutbildningen anvisas den studerande handledare. Huvudhandledaren ska vara anställd vid Institutionen för kost- och måltidsvetenskap. Doktoranden ska ha både en huvudhandledare och minst en biträdande handledare. Samtliga handledare ska vara disputerade och minst en i handledargruppen ska ha docentkompetens. Minst en i handledargruppen ska ha genomgått forskarhandledarutbildning. Doktoranden ska ha tillgång till en referensgrupp där i normalfallet minst två av handledarna och ytterligare minst en vetenskapligt meriterad forskare, eller annan relevant person med bred och djup yrkeskunskap, utan anknytning till doktorandens forskningsprojekt ingår. Referensgruppen träffar doktoranden minst en gång per år i samband med uppföljningen av den individuella studieplanen.

En heltidsdoktorand med doktorsexamen som mål har rätt till kontinuerlig och behovsanpassad handledning under minst 100 klocktimmar per år under motsvarande 4 års heltidsstudier. En deltidsdoktorand har rätt till handledning i motsvarande omfattning under längst 8 år.Handledningstiden ska fördelas mellan huvud- och biträdande handledare under terminerna. I handledningstiden inkluderas den tid som handledare och doktorand arbetar med doktorandens utbildning (forskningsprojekt, kurser, utvecklingssamtal, textgranskning, planering av seminarier, etc).

Ansvarsfrågor och reglering av handledning ska följa *Regler för utbildning på forskarnivå vid Umeå universitet*.

6 Utbildningens upplägg och innehåll

6.1 Utbildningens upplägg

Utbildningen för doktorsexamen kräver normalt fyra års heltidsstudier. Utbildningen för doktorsexamen omfattar totalt 240 hp fördelade på en kursdel om 30 - 90 hp och en avhandlingsdel om 150 - 210 hp (se Tabell under avsnitt 6.2.1).

Forskarutbildningen kan genomgås i etapper, så att den studerande först avlägger filosofie licentiatexamen och därefter fullföljer utbildningen till doktorsexamen i en andra etapp. Utbildningen för filosofie licentiatexamen kräver normalt två års heltidsstudier och omfattar totalt 120 hp fördelade på en kursdel om 30 - 45 hp och en uppsatsdel om 75 - 90 hp (se Tabell under avsnitt 6.2.1)..

UMEÅ UNIVERSITET

Den studerande ska under utbildningstiden stifta bekantskap med det internationella forskarsamhället genom att exempelvis vistas vid utländskt lärosäte eller delta i internationella konferenser. Detta gäller särskilt de som genomför studierna fram till doktorsexamen.

6.1.1 Individuell studieplan

Varje doktorand ska ha en individuell studieplan som bland annat innefattar en forskningsplan för avhandlingsarbetet samt plan för finansiering och internationalisering. Planen ska innehålla universitetets och doktorandens åtaganden och en tidsplan för doktorandens utbildning. Formerna och frekvensen för handledning ska framgå och anges i planen, liksom doktorandens individuella lärandemål vilka utgår från de nationella examensmålen. Efter samråd med doktoranden och handledare ska den individuella studieplanen undertecknas av doktorand, handledare och forskarutbildningsansvarig samt fastställas av prefekt.

Den individuella studieplanen ska följas upp och revideras årligen i samband med nytt kalenderår, av doktorand och handledare gemensamt. Den granskas därefter av forskarutbildningsansvarig och fastställs av prefekt.

Ansvarsfrågor och regler för den individuella studieplanen ska följa *Regler för utbildning på forskarnivå vid Umeå universitet*.

6.2 Innehåll

6.2.1 Kurser

Kurser motsvarande 30 hp är obligatoriska för både utbildningen för doktorsexamen och för licentiatexamen. Oavsett avhandlingsämne ska en kurs i forskningsetik ingå i utbildningen (3 - 7,5 hp). I och med de ökade kraven på internationalisering ska inslag på engelska finnas i utbildningen motsvarande 7,5 hp (licentiatexamen) respektive 15 hp (doktorsexamen). Dessa kan bestå av kurser, seminarier, artiklar och deltagande i internationella konferenser. Doktoranden ska aktivt delta i institutionens seminarieverksamhet och Journal club (3 - 7,5 hp), och minst en internationell konferens (poster eller muntlig presentation, 1,5 hp per konferens; dock max 6 hp).

Generiska kurser såsom informationssökning, akademiskt skrivande, och presentationsteknik rekommenderas.

Ämneskurser respektive kurser i forskningsmetodik och -teori med tonvikt på kvantitativa och/eller kvalitativa forskningsmetoder ska ingå i en sådan omfattning att avhandlingsarbetet kan genomföras (sammantaget minst 15 hp).

I mån av resurser och efterfrågan ges kurser vid institutionen med inriktning mot de forskningsområden som har doktorander. Doktorandens valfria kurser ska godkännas av huvudhandledaren och skrivas in i den individuella studieplanen.

UMEÅ UNIVERSITET

Tabell. Beskrivning av poänggivande innehåll i doktors- respektive licentiatexamen i forskarutbildningsämnet Kost och Måltidsvetenskap vid Umeå universitet.

Beskrivning	Doktorsexamen (totalt 240 hp)	Licentiatexamen (totalt 120 hp)
Avhandling/upsats	150 – 210 hp	75 - 90 hp
Etikkurs	3 - 7,5 hp	3 - 7,5 hp
Ämneskurser samt kurser i forskningsmetodik och -teori	15 - 90 hp	15 - 45 hp
Seminarier (inklusive Journal Club)	3 - 7,5 hp	1,5 – 4 hp
Internationell konferens (deltagande med poster eller muntlig presentation)	1,5–6 hp (1,5 hp per konferens)	1,5–3 hp (1,5 hp per konferens)

6.2.2 Seminarier

Som ett led i studierna ska de forskarstuderande aktivt delta i de seminarier som institutionen för kost- och måltidsvetenskap anordnar kring doktorandernas avhandlingsarbete och övrig forskningsverksamhet som pågår vid institutionen. Doktoranderna ska vid dessa seminarier presentera forskningsidéer och avhandlingsplaner.

De forskarstuderande förväntas presentera sitt avhandlingsarbete vid minst tre-fyra seminarier;

- antagningsseminarium i anslutning till antagningen, då avhandlingsämne och metodval diskuteras ingående,
- mittseminarium när doktoranden kommit halvvägs i forskarutbildningen,
- eventuellt kappaseminarium, samt
- slutseminarium, när avhandlingsmanus föreligger i sin helhet.

Riktlinjer för dessa seminarier ska följa *Tillämpning av Allmän studieplan för utbildning på forskarnivå i Kost, Nutrition och Måltidsvetenskap*.

6.2.3 Doktorsavhandling/licentiatupsats

Doktorsavhandlingen/licentiatupsatsen ska utformas antingen som en sammanläggning av vetenskapliga uppsatser med en introduktion till och kort sammanfattning av dessa (sammanläggningsavhandling/upsats) eller som ett enhetligt, sammanhängande vetenskapligt verk (monografiavhandling/upsats). En sammanläggningsavhandling/upsats ska bestå av tre till fem artiklar för en doktorsexamen och en till två artiklar för en licentiatexamen. I normalfallet bör minst två (doktorsexamen) respektive minst en (licentiatexamen) av artiklarna vara publicerade

UMEÅ UNIVERSITET

eller accepterade i refereegranskade internationella tidskrifter, övriga ingående artiklar kan vid examinationstillfället vara inskickade eller i manuskriptform. Den studerande ska vara förstaförfattare till minst två (doktorsexamen) respektive minst en (licentiatexamen) av de i avhandlingen/ uppsatsen ingående artiklarna. En monografiavhandling/ uppsats ska uppfylla kraven för publicering i en vetenskaplig skriftserie. Avhandlingen/ uppsatsen ska baseras på ett självständigt vetenskapligt arbete inom området kost- och måltidsvetenskap. Kravet på självständighet utesluter inte att avhandlings/ uppsatsarbetet med fördel kan ingå i ett större forskningsprojekt. Avhandling/ uppsats som helt eller delvis författas tillsammans med någon annan, får godkännas som doktorsavhandling/ licentiatuppsats om det är möjligt att särskilja författarnas insatser.

Doktorsavhandlingen ska försvaras muntligt vid en offentlig disputation. Den bedöms med något av betygen godkänd eller underkänd. Vid betygsättningen ska hänsyn tas till innehållet i avhandlingen och till försvaret av den.

Licentiatuppsatsen ska försvaras muntligt vid ett offentligt seminarium. Den bedöms med något av betygen godkänd eller underkänd. Vid betygsättningen ska hänsyn tas till innehållet i uppsatsen och till försvaret av den.

7 Examen

Filosofie doktorsexamen i Kost- och Måltidsvetenskap uppnås efter att doktoranden fullgjort en utbildning på forskarnivå om 240 hp inom Kost- och Måltidsvetenskap och därvid har fått betyget godkänd för de kurser som ingår i utbildningen samt författat och vid en offentlig disputation försvarat en doktorsavhandling, som godkänts av betygsnämnden.

Filosofie licentiatexamen i Kos- och Måltidsvetenskap uppnås efter att doktoranden fullgjort en utbildning på forskarnivå om 120 hp inom Kost- och Måltidsvetenskap och därvid har fått betyget godkänd för de kurser som ingår i utbildningen samt författat och vid ett seminarium försvarat en licentiatuppsats, som godkänts av betygsnämnden.

Examensbevis utfärdas efter ansökan till StudentCentrum/Examina.

8 Övriga anvisningar

Studerande som antagits till forskarstudier före 2020-01-01 kan begära övergång till denna allmänna studieplan.

Gällande bestämmelser om utbildning på forskarnivå framgår av:

- Högskoleförordningen (HF): 5 kap. (anställning som doktorand), 6 kap. (utbildningen) och 7 kap (tillträde till utbildningen), bilaga 2 (examensordning) samt övergångsbestämmelser
- Antagningsordning för utbildning på forskarnivå vid Umeå universitet
- Regler för utbildning på forskarnivå vid den Samhällsvetenskapliga fakulteten.